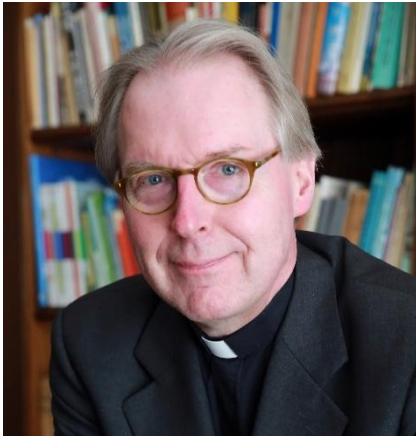

DE BITTERE NOODZAAK VAN EEN LANGE ADEM

Tien jaar geleden publiceerde paus Franciscus zijn belangrijke sociale encycliciek *Laudato Si'*. Het vormt een invloedrijke actualisering van het katholieke denken over een rechtvaardige samenleving. De paus pleit met grote hartstocht voor mondiale gerechtigheid maar ook voor de bescherming van Gods schepping. Als verantwoordelijk bisschop voor Kerk en samenleving heb ik het afgelopen decennium veel tijd besteed aan het bekend maken van de pauselijke rondzendbrief door lezingen, studiedagen en artikelen. Ik werd vanaf het begin bijgestaan door een werkgroep. Maar inmiddels ben ik voorzitter van een heuse alliantie van allerlei katholieke organisaties die zich inzetten voor het behoud van de aarde. De alliantie heeft twee betaalde krachten en kan daardoor de vleugels wijder uitslaan. Wij werken in deze oecumenische tijd nauw samen met andere christelijke organisaties die de

schepping een goed hart toedragen.

Licht op rood

Maar ik heb de indruk dat de context waarbinnen wij moeten functioneren aan het veranderen is. Steeds meer lichten staan helaas op oranje of rood. Binnen de Europese Unie lijken de ambities als het gaat om vergroening af te nemen. In Washington hebben klimaatsceptici de macht stevig in handen en bedrijven schroeven hun duurzaamheidsdoelen helaas steeds meer terug. De aandeelhoudersbelangen krijgen bij ondernemingen prioriteit. Beleggers willen op korte termijn een goed rendement voor hun kapitaal. Recent hoorden wij het teleurstellende nieuws over het mislukken van de top over het terugdringen van plasticvervuiling.

Tegenkrachten

De tegenkrachten hebben de wind helaas stevig in de zeilen. Korte termijn belangen van een aantal landen en machtige bedrijven dreigen een stok in het groene wiel te steken. Wij zijn dankbaar voor onze parlementaire democratie maar verkiezingen om de vier jaar maakt het ook voor goedwillende politici lastig om in lange termijn termen te denken. Maar ook voor de gemiddelde burger is de toekomst meestal abstract, zodat de korte termijn het in ons gedrag bijna altijd wint. Een andere rem voor een meer duurzame levensstijl vormt het verschil tussen micro

en macro. Als ik een plastic flesje op straat gooi, heeft dat nauwelijks betekenis. Maar als 18 miljoen Nederlanders dat gaan doen, is het natuurlijk een ander verhaal.

Donker én licht

Het is altijd goed om niet met je hoofd in de wolken te lopen en de weerbarstige werkelijkheid niet uit het oog te verliezen. Maar naast de tegenkrachten zijn er in de gehele wereld groene initiatieven die ons kunnen bemoedigen. Het slechte nieuws krijgt veel aandacht maar er zijn allerlei transitieontwikkelingen die gewoon doorgaan. En gelukkig maar, want de meeste deskundigen maken duidelijk dat langer wachten de problemen alleen maar groter zullen maken. Uitstel van verandering is daarom onverstandig. Een besef van urgentie is noodzakelijk.

Lange adem

Gedragsverandering is voor bijna iedereen niet gemakkelijk. Tijdens coronacrisis dachten velen dat onze cultuur flink zou worden opgeschud. Minder reizen, minder consumptie en meer tijd voor rust en bezinning. Inmiddels is echter duidelijk dat veel van de oude leefgewoonten gewoon zijn teruggekeerd. Inzet voor de bescherming van Gods aarde vraagt dus om een lange adem. Niet vervallen in apathie en cynisme maar creatief zijn en bondgenoten zoeken. Eén mens kan weinig, maar samen kan veel ten goede worden gekeerd. In

ieder geval zal een christen stug doorlopen op de groene weg vol hobbels en tegenslagen. Wij weten immers waarom wij het doen. Het gaat om een schonere en meer rechtvaardige wereld voor de generaties die na ons komen. Maar voor een gelovig mens is er natuurlijk nog een andere en meer fundamentele motivatie: God is de eigenaar van deze wereld en wij zullen voor ons bekeer verantwoordelijkheid moeten afleggen.

Mgr. dr. Gerard de Korte

Agenda

(n.b. ma-vr 8.30 uur Eucharistie in de kathedraal tenzij anders vermeld)

Oktober

- 01** studiedag staven van de bisdommen
- 02** 10.00 stafvergadering
14.00 VKMO, Nijmegen
- 03** 15.00 bestuur Radbouduniversiteit
- 04** 10.30 Senioren Brabant-Zeeland
- 05** 10.00 Eucharistie Kerkdriel
- 06** 11.00 Permanente Raad, Baarn
16.00 Latijnse School, Gemert
20.15 diakenberaad
- 07** 10.00 DPO
14.30 Roepingenraad
19.30 studieavond bestuursleden
- 08** 14.00 Bossche gesprekskring
19.30 studieavond bestuursleden
- 09** 10.00 stafvergadering
15.30 REA
- 10** 10.30 professiefeest Megen
14.00 studiemiddag Nijmegen
- 11** 11.00 bisschopswijding Groningen
- 12** 09.30 Eucharistie Geffen
- 14** 10.30 bisschoppenconferentie

- 15** 10.30 Platform Nederlandse diakens
17.00 religieuzenberaad
- 16** 10.00 stafvergadering
- 19** 10.00 Eucharistie Berkel-Enschot
- 20** 11.30 vergadering Orde van Malta
20.00 vergadering Nuenen
- 21** 11.00 90 jaar MIVA
19.00 gesprek Spiritijnen
- 22** 10.00 Eucharistie zusters Papenhulst
19.30 lezing Bergharen
- 23** 10.00 stafvergadering
- 25** Bisdomdag Heilig Jaar
- 26** 10.00 Eucharistie Reeshof, Tilburg
- 28** 09.30 Laudato Si' Alliantie
- 29** 10.00 diaconaal werkbezoek
- 30** 10.00 stafvergadering
14.00 landgoed Baest
- 31** 15.30 lezing Nijmegen

Benoemingen/ontslagen

Mevrouw **L.M.C. Maes** te Utrecht: per 1 september 2025 de pastorale opdracht en zending als pastoraal werkster ten behoeve van de Penitentie Inrichting Vught.

De zeereerwaarde heer drs. **A.C.M. Verest**: per 1 september 2025 wegens emeritaat eervol ontslag als pastor van de parochie Sint Petrus' Stoel te Eindhoven.

De hoogerwaarde heer drs. **J.G.A.M. Verbraeken**: per 1 september 2025 eervol ontslag als deken van het dekenaat Heusden-Waalwijk-Zaltbommel.

De hoogerwaarde heer drs. **D.R.P. Lebrun** MA: per 1 september 2025 benoeming tot deken van het dekenaat Heusden-Waalwijk-Zaltbommel.

De heer **J.W.Th. Steeghs**: per 1 september 2025 de pastorale

opdracht en zending als pastoraal werker in de parochie Heilige Franciscus te Velddriel onder gelijktijdig eervol ontslag van de opdracht en zending als pastoraal werker van de parochie de Twaalf Apostelen te Wijchen.

De eerwaarde heer drs. **B.T.W.G.M. Leijters**: per 1 oktober 2025 benoeming tot diaken van de parochie Heilige Franciscus te Veghel onder gelijktijdig eervol ontslag als diaken van de parochie Heilige Willibrord te Valkenswaard.

Jubilea

25 jaar diaken

30 september

Th. A.M. van den Elzen em. diaken Eindhoven (Van den Valgaetstraat 17, 5571 BE Bergeijk)

J.J.M. Hamelink em. diaken Sint-Oedenrode (Verwestraat 3, 5491 BX Sint-Oedenrode)

A.C.J. Jansen em. diaken Eersel (Lange Akker 11, 5081 MR Hilvarenbeek)

P.J. Schevers em. diaken Boxtel (Dorpsstraat 41 5296 LT Esch)

P.A.J. de Snoo em. diaken Bommerwaard (Meerkoetstraat 17, 6658 GR Beneden Leeuwen)

F.J.W.M. Vervoort em. diaken Oss (Robijn 13, 5345 TD Oss)

12½ jaar priester

6 oktober

De weleerwaarde pater **M. Tabak** s.c.j. pastor Nijmegen (Graafseweg 9, 6512 BM Nijmegen).

8 oktober

De weleerwaarde pater **J. Chacko** HGN, pastor Uden (Biggenstraat 54, 5401HM Uden).

In Memoriam

Op 13 augustus 2025 is te Auetal/Rehren (Duitsland) overleden de zeereerwaarde heer [Johannes Welten](#), emeritus pastoor van de parochie St. Kartharina in Auetal/Rehren.

Pastoor Welten is geboren in Deurne op 7 oktober 1928 en tot priester van het bisdom van 's-Hertogenbosch gewijd op 4 juni 1955. In het bisdom van 's-Hertogenbosch is hij achtereenvolgens werkzaam geweest als kapelaan van de parochie H. Agatha te Boekel en de parochie H. Joannes Vianney te Eindhoven. Per 1 augustus 1964 is hij vrijgesteld om als priester te werken in het bisdom Hildesheim in Duitsland waar hij tot op hoge leeftijd pastoor is geweest van de parochie St. Katharina te Rehren.

Op 17 augustus 2025 is te Geldrop overleden de eerwaarde heer [Johannes Franciscus van Groezen](#), emeritus diaken van de parochie Heilige Brigida te Geldrop.

Diaken Van Groezen is geboren in Eindhoven op 26 februari 1938 en tot permanent diaken van het

bisdom van 's-Hertogenbosch gewijd op 26 september 1992. In het bisdom van 's-Hertogenbosch is hij als diaken achtereenvolgens werkzaam geweest in de parochies St. Martinus en St. Jan te Heeze, H. Lucia te Mierlo, H. Naam Jezus te Lierop, H. Maria Magdalena te Geldrop en Heilige Brigida te Geldrop uit welke laatste functie aan hem wegens emeritaat in verband met zijn gezondheid per 1 juli 2002 eervol ontslag is verleend.

Mogen zij rusten in vrede!

Diocesane dag

In het kader van het Heilig Jaar organiseert het bisdom van 's-Hertogenbosch een diocesane dag, oftewel een dag waar iedereen die in ons bisdom woont welkom is! Op **zaterdag 25 oktober 2025** zal de dag om 10.30u starten met een Heilige Mis, waarna iedereen van lunch wordt voorzien. Na de lunch zijn er twee rondes waarin verschillende lezingen worden aangeboden. Er is een apart programma voor gezinnen, tieners én een lezing voor jongeren. De dag sluiten we af met een gezamenlijke processie.

Eén van de sprekers is [monseigneur Woorts](#), hulpbisschop van

het aartsbisdom. De monseigneur zal in zijn lezing ingaan op pelgrimeren in het Christendom, vanaf de vroegchristelijke tijd tot in het heden. Ook zal [pater Stefan Ansinger o.p.](#) spreken over de genade van de hoop. Het christendom heeft de hoop verheven tot deugd. Wat betekent dit? Hoe kunnen wij leren hopen in uitzichtloze situaties?

Meer informatie over de sprekers, het gezinsprogramma en het programma voor tieners en jongeren is te vinden op www.bisdomdenbosch.nl/diocesane-dag-2025. **U kunt zich hier aanmelden tot en met zondag 19 oktober.** We hopen velen van u te ontmoeten op 25 oktober!

Misdienaardag

Zaterdag 13 september vond in Oudenbosch de landelijke Misdienaarsdag plaats. Er waren ongeveer 450 deelnemers! De vele misdienaars en acolieten maakten een pelgrimage naar de 'kleine Sint-Pieter' basiliek. Het was een zeer geslaagde dag!

Foto: Ramon Mangold

Katholieke Jongerendag 2025

Op **zaterdag 8 november 2025** houdt Jong Katholiek, de jongerenorganisatie van de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland, een Katholieke Jongerendag (KJD). Vanuit heel het land zijn jongeren tussen 16 en 30 jaar welkom in De Schuilplaats in Ede om hun geloof te beleven en andere jongeren te ontmoeten. Het thema is 'Hoop' en sluit aan bij het Jubeljaar van Pelgrims van Hoop.

Tijdens de KJD zijn er verschillende mogelijkheden om te bouwen aan een persoonlijke relatie

met God. Hoofdspreker is **Ri-
chard Steenvoorde o.p.**, priester
en dominicaan, die dieper zal in-
gaan op het thema hoop in het
dagelijks leven van jongeren en
hoe het christelijk geloof daarin
een krachtbron is.

Verder biedt de KJD een breed
scala aan workshops voor verdie-
ping, gesprek en geloofsvorming.
Er is een kapel, de eucharistie
wordt gevierd en de hele dag is
er gelegenheid om het sacra-
ment van boete en verzoening te
ontvangen. Daarnaast is er volop
ruimte voor ontmoeting op de
KJD-markt, waar katholieke or-
ganisaties, bewegingen en ge-
meenschappen zich presente-
ren.

Wil je er zeker bij zijn, koop al-
vast je **KJD-ticket** via
www.kjd2024.nl. Jong Bisdom
Den Bosch is uiteraard ook aan-
wezig en zal, tegen een kleine
vergoeding, een bus naar Ede la-
ten rijden! Houd hiervoor onze
www.bisdomdenbosch.nl in de
gaten. Neem gerust contact met
ons op bij vragen via jonge-
ren@bisdomdenbosch.nl of
0735232061 (ook Whatsapp mo-
gelijk).

Familiepastoraat: Alpha cursus

Het familiepastoraat krijgt
steeds meer vorm in de paro-
chies, bijvoorbeeld als een **Alpha
cursus**! Wij nodigen alle Alpha
teams van bisdom 's-Hertogen-
bosch uit voor een inspirerende
avond op **21 oktober 2025**. Je
bent van harte welkom. We

starten om 18.00u, inloop vanaf
17.45u.

Wat mag je verwachten?

We starten met een lekkere
maaltijd. Daarna gaan we met
elkaar in gesprek: waar is ieder-
een actief? Waarom en hoe men-
sen persoonlijk uitnodigen? Wat
is *ministry* gebed? En we delen
getuigenissen met elkaar.

Je kunt je opgeven door een
mail te sturen naar aanmel-
ding@bisdomdenbosch.nl. Even-
tuele allergieën of dieetwensen
kun je doorgeven bij je aanmel-
ding. Wij zouden het fijn vinden
als deze uitnodiging wordt door-
gestuurd naar de betrokkenen
bij Alpha in uw parochie. Wan-
neer er (nog) geen Alpha is in uw
parochie, is aansluiten zinvol en
heel welkom!

Catechese en vorming

De afdeling familiepastoraat or-
ganiseert op **vrijdag 14
november** van 16.00u tot 19.00u
een informatiemarkt. Deze
markt is voor iedereen die kennis
wil maken met andere, nieuwe
methoden en aanvullende mate-
rialen. Diverse organisaties delen
hun materialen en ervaringen
binnen de parochies. Ook zullen
enkele parochies uit ons bisdom
laten zien hoe zij het familiepas-
toraat vormgeven. Er is volop ge-
legenheid elkaar te ontmoeten
en ervaringen uit te wisselen on-
der het genot van een hapje en
een drankje.

Het is een echte markt: vanaf
16.00u kunt u binnenlopen. Om
19.00u sluiten we. U kunt zich
tot 1 november opgeven via aan-
melding@bisdomdenbosch.nl.
Graag horen we met hoeveel
personen u deel wilt nemen.
Wees welkom en laat u inspire-
ren!

Gerardusfonds

Bisschop De Korte
steunt graag diaconale en
oecumenische projecten.

In dat kader is het
Gerardusfonds
opgericht.

Als u de bisschop wilt steu-
nen, kunt u een gift
overmaken.
Uw schenking is welkom op
bankrekeningnummer:

NL48 ABNA 0403 9331 10

ten name van:
Gerardusfonds Den Bosch

Colofon

NieuwsBrief is een uitgave van
bisdom van 's-Hertogenbosch

*De BisdomNieuwsbrief wordt
gratis verspreid bij het
pastoraal kader en bij
belangstellenden.*

Een bijdrage ter dekking van de
kosten wordt op prijs gesteld
(*publiciteitsfonds*)
NL63 INGB 0001 3284 65)

Aan- / afmeldingen en
wijzigingen voor de nieuwsbrief
graag doorgeven via mail:
nieuwsbrief@bisdomdenbosch.nl

Bezoekadres:

Parade 11
5211 KL 's-Hertogenbosch

Postadres:

Postbus 1070
5200 BC 's-Hertogenbosch

T 073 523 20 20
E info@bisdomdenbosch.nl
W www.bisdomdenbosch.nl